

The book cover features a stylized illustration of a coastal scene. In the foreground, there are tall, thin reeds on the left and a small figure walking on a sandy beach on the right. The middle ground shows a white lighthouse on a rocky island in the sea, with several seagulls flying nearby. The background consists of layered, semi-transparent shapes in shades of teal and orange, suggesting a sunset or sunrise. In the top right corner, there is a branch with green leaves and orange fruit. The title 'Ostrov tajemství' is written in a large, elegant, orange script font, and the author's name 'PATRICIA WILSONOVÁ' is in a smaller, grey, sans-serif font below it.

Ostrov tajemství

PATRICIA WILSONOVÁ

 P R E S S

Ostrov tajemství

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Patricia Wilsonová
Ostrov tajemství – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Ostrav
tajemství

PATRICIA WILSONOVÁ

 P R E S S

Patricia Wilsonová bydlela ve vesnici Amiras na ostrově Kréta, kde se odehrává děj tohoto románu. K jeho napsání ji inspirovala náhodná událost, kdy objevila na zahradě zakopaný samopal – pravděpodobně použitý během strašných událostí v září 1943. Většina děje této knihy se zakládá na skutečných příbězích, které autorce vyprávěly nejstarší ženy z Amirasu. Ženy, které o svých zážitcích nikdy dříve nemluvily. Patricia stále tráví v Řecku spoustu času. Toto je její první román.

Obsah

Kapitola 1	13
Kapitola 2	18
Kapitola 3	36
Kapitola 4	41
Kapitola 5	51
Kapitola 6	59
Kapitola 7	74
Kapitola 8	77
Kapitola 9	86
Kapitola 10	95
Kapitola 11	105
Kapitola 12	118
Kapitola 13	130
Kapitola 14	141
Kapitola 15	149
Kapitola 16	155
Kapitola 17	163
Kapitola 18	166
Kapitola 19	174
Kapitola 20	180
Kapitola 21	191
Kapitola 22	200
Kapitola 23	207
Kapitola 24	216
Kapitola 25	224
Kapitola 26	230
Kapitola 27	238
Kapitola 28	248

Kapitola 29	256
Kapitola 30	265
Kapitola 31	275
Kapitola 32	282
Kapitola 33	288
Kapitola 34	303
Kapitola 35	307
Kapitola 36	321
Kapitola 37	324
Kapitola 38	336
Kapitola 39	342
Kapitola 40	348
Kapitola 41	354
Kapitola 42	360
Kapitola 43	368
Kapitola 44	372
Kapitola 45	380
Kapitola 46	397
Epilog	404
Příběh této knihy	409

S láskou věnováno tobě, Berty

NEPLAČTE PRO MĚ, HVĚZDY

Neplačte pro mě, hvězdy,
že si v noci zpívám.
Protože mi puká srdce pro tu tmavovlasou dívku.
Nespílejte mi, hvězdy,
že v noci běduji.

Povím o své bolesti hvězdám,
protože hvězdy umí mlčet.
Protože mají trpělivost
a naslouchají mi celou noc,
když jim vyprávím o své bolesti a o tobě.

Měsíci, ty ses nikdy neocitl
v takových těžkostech jako já.
A máš právo se ptát,
co se mi přihodilo, proč jsem nešťastný.
Ale porozumět mi nemůžeš,
protože to, co já, jsi nikdy neprožil.

Kapitola 1

Kréta, současnost

VE VESNICI AMIRAS VLÁDLO TICHŮ jako v divadle, které čeká na zvednutí opony. Nad dlažbou ulic se tetelilo teplo. Mezi čtvercovými stolkami před kafenionem postávaly v nahodilých skupinkách prázdné židle. Před zavřenou samoobsluhou visely nad krabicemi brambor a zeleniny jutové pytle, jež chránily olivy před nemilosrdným středomořským sluncem.

Stádečko dlouhosrstých koz se přesunulo do stínu kaple na vršku kopce. Ticho a klid siesty na několik vteřin přerušilo tupé řinčení jejich zvonků.

Dole ve vesnici zavrzaly modré vchodové dveře a vstříc úzkým uličkám si z nich pospíšila žena středního věku se širokými boky. Vyhublá bílá kočka zavětrila ve stínu rumělkově červené bugenviley a sledovala ženu svými přimhouřenými očima.

V nitru jednoho z domků seděl starý pár, stejně tichý a nehybný jako kamenné zdi. Nad křiklavě barevnou ikonou svatého Jiří visel krucifix. Mučedník působil, jako že ho cosi v pokoji rozptyluje od poslání drakobijce. Uprostřed nízkého kulatého stolu ležela krabice od čokolády přetékaná fotografiemi, dopisy a upomínkami.

Stará žena, Maria, se natáhla pro vybledlou fotku Poppy s dětátkem v náručí. Prohlížela si ji a na mysl jí opět vytanula Poppyina poslední slova. Zněla jí zřetelně v uších, přestože od té chvíle uplynuly už desítky let.

Zapomeň na mě, mami. Zapomeň, že jsem kdy existovala.

Paprsek slunečního světla pronikající oknem ozářil Mariiny zjizvené ruce – ošklivou upomínku na požár. Trvalo dlouho, než se ty rány zahojily.

Její svrštělý obličej se zatvrdil odhodláním.

„Já jim napíšu, Vassili,“ pronesla k muži sedícímu u ohniště, který by se mohl živit jako Einsteinův dvojník. „Voula mi pomůž.“ Vrátila fotografii na místo a zavřela krabici. „Bůh začíná být netrpělivý a mě už

to všechno unavuje.“ Třikrát po sobě se pokřižovala a sepjala artritické prsty k modlitbě.

Vassili přikývl na znamení, že ji chápe, i když ubíhající léta dávno vymlela jeho žal. Odložil korálky *komboloi* a přišoural se k ženě.

„Neplýtvej myšlenkami na to, co je dávno mrtvé, stařenko.“ Políbil ji na čelo.

Navzdory jeho slovům se však výjevy z minulosti opět vrátily a zaplnily Mariinu mysl.

„Nemůžu zapomenout,“ zašeptala s očima upřenýma na duchy, co se nahromadili v čistě vybělené místnosti.

Vassili sledoval její pohled. Avšak ty, co ji strašili, spatřit nemohl.

Maria viděla jeho zmatek a přála si, aby i její mysl zahalila plíseň staroby. Lítost už nebyla k ničemu. Nastal čas na odpuštění a Maria doufala, že než zemře, pohladí Poppyino dítě po tváři.

„Angelika má právo poznat pravdu, staříku, je to tvá vnučka.“

„Maminko, tatínku, pojďte se najíst.“ Ve dveřích se objevila Voula. Její vybledlé černé šaty rozrazily pestrobarevný závěs z plastových pásků. O břicho si opírala kastrol a její obličej přátelského skřítky se usmíval od ucha k uchu.

„Nemusíš křičet, Voulo, nejsme hluší,“ napomenula ji Maria.

Vassili si přiložil k uchu mističku z dlaní. „Ééé, cože? Á, jídlo. Asi není šance, že dostanu kus masa? Kéž by ten půst skončil. Už teď cítím vůni jehněčího.“ Odšoural se ke kuchyňskému stolu.

„Do Velikonoc zbývá už jen pár dní, tatínku. Udělala jsem plněné papriky. Dáte si sklenku vína od Demitriho?“ Voula zacinkala talíři a šla pomoci Marii vstát z křesla. „Ještě něco?“ zeptala se, nalila do sklenic zakalené červené *krasi* a začala servírovat.

Maria rozkrojila zelenou papriku, naklonila se nad talíř a jídlo očichávala.

Voula přestala pobíhat kolem stolu a dívala se, jak Maria ochutnává rýžovou náplň dochucenou bylinkami, rozinkami a piniovými oříšky. Když uznale přikývla, Voula vydechla a usmála se.

„Chci napsat Poppy a Angelice,“ oznámila věčně Maria.

Voule se rozšířily oči. Rozhlédla se po stole, potom se podívala na hltajícího Vassiliho. „Jsi si jistá, maminko?“ Ztišila hlas do šepotu: „A co když to začne celé znovu, všechny ty potíže, po tolika letech? Nebylo by lepší zapomenout? Mrtvé už zpátky nepřivedeme.“

„Ne,“ odpověděla Maria s vyhublou ustaranou tváří nad hromádkou barevné zeleniny. „Už jsem se rozhodla.“

* * *

Na druhý den se Voula zeptala: „Jak začneme, maminko?“ Špička její tužky čekala nad stránkou školního sešitu.

Maria si odfrkla. „Přemýšlím nad tím celé hodiny. Začátek je nejtěžší. Když nebude perfektní, rovnou to zmačkají a zahodí. Máme jen jednu šanci, Voulo. Musíme obálku adresovat Angelice a dát do ní oba dopisy. Jinak se bojím, že její matka by ji ani neotevřela. Takže jak tedy začneme?“

„Já už vím. Co třeba *Drahá Angeliko*?“

Maria obrátila oči v sloup. Občas ji napadalo, jestli její snacha nemá v pětadesáti letech míň rozumu než ona v devadesáti. „Jistě, výborně, Voulo,“ ušklíbla se. „A dál?“

Voula zvedla ramena a zase je spustila. Prsa se jí ořela o břicho.

„Tak to napiš takhle,“ rozhodla Maria. „Chystám se ti napsat už dlouho. Doufala jsem, že tě ještě uvidím, než umřu, ale uvědomuju si, že už to možná nestihneme.“

„Maminko!“

„Ááá, podívej se pravdě do očí, Voulo. Už tu dlouho nebudu. Pojďme dopsat ten dopis, než mi místo tebe začne dělat osobního asistenta archanděl Gabriel.“

Voula se kousla do rtu a přikývla.

„Takže piš, Voulo: Angeliko, prosím, pověz své matce, že jsem ji nikdy nepřestala milovat. Obejmi ji a polib ji za mě. Mám Poppy ve svém srdci. Pověz jí, že se omlouvám. *Upřímně omlouvám*. Kdybych bývala mohla věci změnit, udělala bych to.“

„Maminko, a jak vůbec víme, že Angelika umí číst řecky?“

„Musíme věřit, že ji to Poppy naučila. Nakonec můžeme poprosit Demitriho, aby nám to přeložil. Co napíšeme dál? Snad něco o Angeličině otci.“ Maria naklonila hlavu ke straně. „Yeorgo,“ povzdychla si. „Nebyl to nádherný muž, Voulo?“ Na okamžik se odmlčela a zakalily se jí oči. „To je další těžká věc. Jestlipak to Angelika vůbec ví?“

* * *

Voula seděla u kuchyňského stolu proti Marii nad otevřeným sešitem. „Už je to týden a nikam jsme se nedostaly, maminko. Možná bychom měly napsat dolů *pokračování příště* a poslat to, jen pro jistotu...“ Jejich pohledy se setkaly.

Maria zavrtěla hlavou. „Dopis pro Poppy nebyl tak hrozný, ale pořád nevím, co mám napsat Angelice. Ještě o tom budeme přemýšlet. Nechci to poslat, dokud to nebude dokonalé, Voulo, ale není to tak snadné, jak jsem si myslela. Co bychom jí měly napsat podle tebe?“

„Pověz jí o jejích tetách, strýcích a bratřancích. A co já, moje děti a vnoučata?“ navrhla Voula.

„Ne, chci, aby tam byly jen důležité věci.“ Jejich pohledy se znovu střetly. Za dveřmi zakokrhál kohout. „*Tut*, vždyť víš, co myslím, Voulo. Vždyť jsem byla učitelka, neměla bych se tak trápit s jedním dopisem. Uvař nám kávu, půjdeme na zahradu háčkovat.“

Usadily se do stínu prastarého olivovníku naproti dveřím domku. Maria se zahleděla do dálky, přes střechy domů a zvonice kostela *Agios Yeorgios*. Její oči sledovaly místní autobus, maličký a vzdálený, kodrcající se po prašné bledé silničce za vesnicí. Byla tak úzká, že se na ní sotva vyhnula dvě auta, a vinula se mezi sady stříbrozelených olivovníků, než začala klesat dolů k pláži a rybářské vesnici Arvi. Když se autobus přiblížil k zatáčce, doneslo se k Marii zahoukání klaksonu. Zřetelně viditelná roklina nad Arvi byla jako hluboký zářez do červené horniny. Z úzkých říms na strmých stěnách kaňonu se spouštěli supi bělohlaví a nechávali se vynášet teplými vzdušnými proudy vysoko nad Amiras.

Ten pohled Marii docela pohltil, byl tak klidný a pokojný, neměl nic společného s hrůzami, kterých byla svědkem kdysi dávno právě pod tímto stromem. Nasála vzduch a zachytila vůni hořícího dřeva, jehněčího a rozmarýnu. Někdo griluje kotlety. Vtom ji zasáhla vzpomínka na oheň, na její milované chlapce ve smrtelném nebezpečí, na nejhorší den jejího života, tak živá a ohromující, že ji donutila zasténat.

Voula zvedla oči od háčkování. „Jsi v pořádku, maminko?“

Maria zafuněla. „Co bych nebyla? Pojďme radši přemýšlet nad tím dopisem.“

„A co povědět Angelice o vesnici? Třeba by ji pak chtěla navštívit. Nebo o sklizni oliv nebo že budou zavírat školu.“ Voulin kovový háček se pravidelně nořil do rozdělaného prostírání.

„Samozřejmě, to je všechno zajímavé, ale ne dost na tak důležitý dopis.“ Maria se svou prací zápolila, přiče se jí zachytávala na pokroucených prstech, ale ona věděla, že kdyby vynechala být jen jediný den, už by se k háčkování nikdy nevrátila.

„Já už vím!“ zvolala Voula tak náhle, že Maria nadskočila leknutím, dílo jí spadlo na zem a práce za poslední dvě hodiny se vypárala.

Ohnala se po snaše, ale minula. „Podívej se, co děláš! Doufám, že to stojí za to, Voulo.“

Voula měla potíže dečku sebrat, měla tak tlusté nohy, že je nemohla pokrčit, a tak kulaté břicho, že se přes něj nemohla ohnout. „Začni tím, že Angelice povíš o svatebním dni Poppy a Yeorga. Pověz jí, že máš dodnes Poppyiny šaty. Zeptej se, jestli by je nechtěla.“

„Bravo! To je vynikající nápad, Voulo. Musíme ten dopis dopsat do pondělní ranní pošty.“

Voula s funěním a hekáním konečně sebrala Mariinu práci a zarděle, ovšem vítězoslavně se narovnala. Přesně ve chvíli, kdy se svalila zpátky do zahradního křesla a jedna z černých podkolenek se jí srolovala ke kotníku, v domě zazvonil telefon.

„Panenko Marie!“ zaúpěla Voula.

Obě ženy se třikrát pokřižovaly.

Kapitola 2

Let č. EZY1105, téhož dne

ANGIE STRÁVILA CELÝ ČTYŘHODINOVÝ LET NA KRÉTU v obavách. I kdyby rodinu své matky opravdu našla, jak ji přijmou? Přála si, aby před její cestou na ostrov proběhla alespoň nějaká komunikace, jenže Angie neměla své krétské příbuzné jak kontaktovat. Co když si její dobré úmysly budou vykládat jako slídění? Jaká je vlastně rodina jejího otce? Proč její matka před tolika lety utekla z Kréty a přerušila se svou rodinou veškerý kontakt? Byla přesvědčená, že všechny odpovědi leží v odlehle horské vesnici Amiras.

Před příletovou halou Angie naklonila hlavu ke straně, zavřela oči a nechala si omývat tváře zlatavým slunečním svitem. Všechno vyjde. Koneckonců, horší už to ani být nemůže. Její matka Poppy byla podle všeho na pokraji nervového zhroucení. Angie si o ni věčně dělala starosti. Doktor předepsal Poppy prášky na spaní a Angie měla neblahé tušení, že jestli rychle neudělá něco, co matce pomůže, může být další předpis na sedativa.

Aby toho nebylo málo, Angie právě přišla o práci – o slibnou kariéru v nakladatelství, kterou brala jako své životní poslání.

S matčinou nemocí a vlastním propuštěním z práce si Angie přestávala být jistá, jestli se vůbec někdy vdá. Až doteď si neuvědomovala, jak moc se její život neustále točí kolem matky a kariéry. Jakkoli se stále snažila vypadat navenek jako ztělesnění sebejistoty, v soukromí se vším, co se přihodilo, těžce zápolila.

Co by si počala, kdyby se nemohla opřít o Nicka? Slíbil jí, že budou mít svatbu, dům, děti a své „šťastně až do smrti“, ať se stane, co se stane. Víc podporujícího, víc milujícího muže si Angie nemohla přát. Ale v šoku ze svého propuštění si uvědomila, že potřebuje nějak prokázat svou hodnotu v daleko širším životním rámci – hlavně sama sobě.

Musela si brzy najít jinou práci, ale ještě důležitější bylo zjistit, co trápí její matku tak strašně, že z toho onemocněla. Připadalo jí, že čím konkrétnější podobu získávají její svatební přípravy, tím víc Poppy trpí.

Představa hledání zaměstnání Angie děsila. Co když velkým nakladatelstvím nebude připadat dost dobrá? Nebude z ní nakonec smutná a osamělá žena, litující svého nespravedlivého údělu, co skončí na práškách jako její matka?

Aspoň teď měla čas, aby mohla zkusit přijít na kloub matčinu zoufalému neštěstí. Když jí oznámila, že jede na Krétu hledat své prarodiče, Poppy protestovala tak vehementně, že Angie cestu málem zrušila.

„Nejezdi tam! Angeliko, prosím, já tě prosím!“ zadonila Poppy a potom plakala tak usedavě, že to Angie málem zlomilo srdce. Díkybohu že Nick slíbil, že na ni dohlédne.

Byla to strašná situace. Angie ve svých sedmatřiceti letech ještě nikdy nešla takhle proti své matce. Když měla být upřímná, musela si přiznat, že svatbu použila jen jako výmluvu, aby mohla konečně začít hledat Poppyinu odcizenou rodinu. Měla podezření, že kořeny matčiny stále se zhoršující nemoci se ukrývají právě v Poppyině exilu mimo vlast. Kdykoli Angie nadhodila téma Kréty, nastal u matky relaps.

Angie se nadechla a prohlížela si své okolí. Letiště bylo nebezpečně blízko Heraklionu. Zřetelně viděla hotely a stavby hlavního města Kréty, vzdálené snad méně než na míli. Přes pletivo plotu kolem letiště se Angie zahleděla k ranveji a modrému moři za ní. Na sedadle u okénka v letadle se jí na kratičký hrozný okamžik zmocnil strach, že se chystají přistát na vodě.

Potom se otočila zády k moři. Za řadami zaparkovaných lesklých autobusů a aut k pronájmu se tyčilo pozadí vysokých hor. Doufala, že na jižní straně těchto vrcholků, jež obklopovaly náhorní plošinu Lasithi, nalezne matčinu rodnou vesnici.

Náhle si Angie uvědomila svou příležitost. Ocitla se sama na Krétě, bez snoubence, bez matky a bez práce – naprosto bez jakéhokoli omezení. Byla svobodná, aby si mohla sama najít směr. Mohla se sama rozhodnout, co si od

života přeje nejvíc: kariéru, mateřství nebo zdraví své matky. Je takový trojitý kompromis vůbec možný?

Spokojení turisté kolem ní vláčeli svá zavazadla a smějící se děti. Trochu omámená, ale o něco klidnější Angie se jejich prázdninovou náladou nechala nakazit. Uvolnila ramena a její sevření na držadle kufru trochu povolilo.

Začínala se jí vracet sebedůvěra. Její plán byl celkem prostý, a pokud se jí podaří nalézt svou babičku, žádných dalších potíží se nebála. Doufala, že v horské vesnici Amiras objeví příčiny matčiny záchvatů úzkosti. Pak se její rodina může opět shledat a Poppyino zdraví se zlepší včas na dceřinu svatbu.

Kdyby Angie s Nickem měli děti, byly by pro ni vším; její matka by byla dokonalá babi Poppy. V duchu úplně viděla to milující prostředí, které by její rodinu obklopovalo, a už ta představa ji naplnila pocitem štěstí.

Angie si uvědomovala, že tyhle věci se prostě nestanou, nýbrž se na nich musí pracovat, člověk si je musí zasloužit. Takže tenhle týden na Krétě musí zapomenout na sebe a udělat všechno, aby odhalila důvody matčiny sklíčenosti. Jen ten pocit ztráty a studu z toho, že přišla o milovanou práci, ji bolel v hrudi jako opuchlá emocionální modřina.

U usměvavých ochotných Řeků si vypůjčila auto. Přivítali ji na Krétě, dali jí mapu ostrova a odnesli zavazadla až do kufru. Pak Angie vyrazila k jižnímu pobřeží ostrova.

Jezdit po „špatné“ straně silnice jí připadalo divné. Když chtěla zařadit, udeřila její levá ruka šátrající po páce do výplně dveří. Než pravá ruka stihla nalézt řadicí páku, noha se silou zvyku zvedla ze spojky a Angie sebou trhla.

„No tak, holka, to dokážeš,“ opakovala si nahlas, aby se uklidnila.

Na kraji města doprava prořídla a moderní infrastruktura se svými velkolepými fontánami, prosklenými budovami a řadami palem kolem ulic se vytratila. Semaforey nefungovaly. Chodníky se drolily. Okolo silnice se objevila staveniště, opuštěné nákupní vozíky a staré vraky aut. Angie se rozhodla zastavit a trochu si natrénovat řazení. Zajela s autem k rozlámané krajnici, vypnula motor a zavřela oči.

Sešlápnout spojku, pravá ruka na řadicí páku, zařadit, pustit spojku.

Vtom ji polekal zvuk otevíraných dveří. Prudce se na sedadle otočila. Postarší pár naskládal sebe a dvě nákupní tašky s logem supermarketu Lidl, praskající ve švech, na zadní sedačky. Muž silným krétským dialektem pronesl něco, čemu Angie nerozuměla.

„Co...“ zakoktala a rozhlédla se po někom, kdo by jí pomohl, ale vtom si uvědomila, že odstavila vozidlo přímo na autobusové zastávce s třínohou plastovou židlí přivázanou plastovými pásky k tyči značky.

Muž, staříčkový a mrzutý, mával rukou směrem k čelnímu sklu a opakoval: „Páme!“ Angie si vzpomněla, co to znamená: „Jedeme!“

O deset minut později vysadila starý pár i s jeho nákupními taškami u malého kamenného domku. Předzahrádce dominovala obrovská cementová labuť natřená narůžovo, ve větru vlála řádka supermarketových tašek pověšených na prádelní šňůře. Nabídli jí kávu. Svou kostrbatou řečtinou jim vysvětlila, že se potřebuje dostat do Amirasu. Muž nepouštěl z ruky kliku dveří auta, zatímco žena se odbatolila do domu. Vrátila se s ubrouskem plným tlustých sušenek a plastovou lahví od vody.

„Ona udělat!“ zvolal muž anglicky a ukázal na sušenky a potom na lahev čiré tekutiny. „Tady raki, já udělat! Velmi dobrý, velmi silný, jako já.“ Se zářivým úsměvem se poplácal po břiše.

Angie se se smíchem rozloučila a pokračovala v cestě. Těšila se, až tu příhodu bude vyprávět Nickovi.

Představovala si, jak budou mít děti a ty – jako všechny děti – nebudou chtít jít spát. „Mami! Vyprávěj nám ještě o těch dvou stařečcích na Krétě.“ Představovala si Nickův pohled a úsměv, až bude jejich miláčky odvádět do postýlek. Viděla to před sebou. Svou dokonalou rodinu.

Angie si pomyslela, že pro Poppy muselo být těžké zvykat si na život v Londýně, když pocházela z tak přátelského prostředí. Už zase ji napadlo, co asi její matku přimělo opustit krétské slunce a smích. Navzdory matčíným tvrzením o rodinných neshodách měla Angie za to, že už to trvalo dost dlouho. Za minulostí bylo třeba nakreslit tlustou čáru, rodina by se měla dát znovu dohromady.

Všude kvetly jarní květiny, úplně explodovaly po stranách silnice a pokyvovaly jí na uvítanou. V pestré zvlněné krajině oddělovaly pruhy okrové země háje olivovníků od laťkových mříží vinic. Krajina se tetelila pod tmavomodrou oblohou. V dálce se majestátně tyčily vysoké zasněžené vrcholky, jako by vyzývaly odpolední slunce na souboj. Ostrov se jevil mnohem větší a jaksí intenzivnější, než Angie očekávala.

Zastavila na kraji horské silničky a rozhlédla se po náhorní rovině. V údolích pod zvlněnými zelenými pahorky se choulily malé vísky nabílených domků. Všimla si, že zprostředka každé z nich se tyčí kostelík s červenou střechou, kopulí a zvoničkou. Angie vystoupila z auta, nechala se chvíli opájet úchvatnou scénérií a pořídila si panoramatickou fotografii.

Ovce v olivovém háji hned pod silnicí se přestaly pást a zíraly na ni zvědavýma nemrkajícíma očima. Jejich tlamy se pohybovaly, jako by se chystaly promluvit, a zvonce, které jim visely z širokých červených obojků, na chvíli utichly.

Teplé sluneční světlo jí hrálo na ramenou jako matčino objetí. Angie se v duchu ptala, jestli Poppy někdy stanula na tomhle místě a obdivovala malebnou krajinu. Zamyslela se nad čtyřiceti lety matčina dobrovolného exilu. Mohla vůbec Angie zahojit její staré rány, aniž by věděla, co je způsobilo?

Začátkem měly být fotografie, které se chystala pořídít. Obrázky Kréty Poppy jistě přivodí šťastné vzpomínky. Zmocnil se jí dobrý pocit. Pod zářícím sluncem se všechno jevilo o tolik jednodušší než doma.

Vrátila se do stínu auta, natáhla ruku ke klíčku v zapalování, pak zaváhala a v pochybnostech si opřela hlavu o volant. Co jí to posedlo, že se rozhodla jednat proti Poppyině vůli? Najednou dostala strach, že její hloupý sobecký plán může přivodit jen ještě větší zármutek.

Její babička o Angiině příjezdu na Krétu nevěděla. Mohla si vyrazit do nějakého turistického letoviska, dopřát si pár dní slunce, moře a písku a potom se osvěžená vrátit do Londýna. Její matka by byla spokojená – aspoň navenek. Angie dumala o hluboko zakořeněných tajemstvích, která Poppy mučí. Když o ní teď přemýšlela z tak velké vzdálenosti, naplno si uvědomila intenzitu osamělosti té ženy, která ze sebe vydala všechno.

Angie si vzpomněla, jak si jednou jako dítě vrazila do prstu třísku. Všechno, čeho se dotkla, jí způsobovalo bolest, i věci, které milovala. Když matka přinesla pinzetu a začala se v ráně štourat, bolelo to. Angie žadonila, ať ji nechá být.

Kdyby Angie našla příčinu Poppyina neštěstí, i přes bolest, kterou jí tím způsobí, by se rány mohly konečně zahojit. Zalila ji úleva. Nastartovala motor a rozjela se vstříc poklidné krajině.

* * *

Po půlhodině jízdy po opuštěné silnici zaseknuté v tlumené červení a zelení horské krajiny se scenérie změnila v pustou a nehostinnou. Přes cestu přebíhaly kozy se srstí jako z hedvábí a dlouhými nestejnými rohy. Kůzlata skotačila okolo dlouhobradých samic. Vlčí máky a devaterníky po krajích silnice ustoupily trsům šalvěje a rozlehlým pásům růžových sasaneček. Úhledné řádky olivovníků, tak ikonických pro středomořskou oblast, vystřídaly křivolaké borovice a cesmínové duby, které se nebezpečně nakláněly nad cestu. Spolu se spleť silnic plnou zatáček vytrvale stoupala i Angiina hladina adrenalinu.

Vykroužila další zákrutu a náhle, daleko pod sebou, uviděla moře. Majestátnost toho výjevu jí vzala dech. Chtěla zastavit, ale nebezpečná nemilosrdná silnice měla snad v každé serpentíně bohatě zdobenou kapličku. Angie tušila, že v těchto ostrých zatáčkách přišlo o život mnoho motoristů. Potom se cesta konečně vyrovnala a začala mírně klesat. Angie spatřila nápis Shell. Před chvílí se zděšením zjistila, že měrka paliva se ocitla v červené zóně, a vypnula klimatizaci, aby šetřila. Se zpocenyma rukama přilepenýma k volantu a mokřkými vlasy sbíhajícími se k zátylku zajela na prašné prostranství benzinky.

S úlevou, že může vystoupit z rozpáleného auta, natáhla ruku k pistolí stojanu. Přátelsky pokynula důchodci, který seděl ve stínu před prodejnou.

Ze dveří vyběhl mladý muž. „Ne! Udělám to. Kolik?“ zeptal se.

„Plnou, prosím.“

Zastrčil pistoli do nádrže, vyndal z kbelíku jelenici a umyl zaprášené čelní sklo.

„Krása, díky,“ ocenila Angie nablýskané okno. „Povězte mi, jak daleko je to do Amirasu?“

„Deset kilometrů. Je to hned za městem Viannos.“ Střelil očima po příručním zavazadlu na zadním sedadle, na němž ještě zůstaly nálepky z letiště. „Proč Amiras? To není zrovna dovolenkové letoviště.“

„Hledám svou babičku, měla by tam bydlet.“

„Jak se jmenuje? Můj děda je z Amirasu, bude ji znát.“ Kývl ke starému pánovi.

„Maria Kondulakisová, ale adresu neznám.“

Zatímco mladík mluvil se svým dědečkem, ve výdejní pistoli cvaklo a cena se zastavila na devětačtyřiceti eurech. Angie vytáhla z peněženky padesátieurovku a zvedla zrak právě včas, aby viděla, jak si starý muž odplivl do prachu. Jeho tvář zakryl černý stín, nato zmizel v prodejně.

„Drobné si nechte,“ řekla Angie. „Díky za to sklo. Tak co, zná váš děda moji babičku?“

„Ne.“ Náhle zamlklý mladík se vyhnul jejímu pohledu a odešel.

Když se vracela zpátky na silnici, pohlédla Angie do zpětného zrcátka. Dva muži stáli vedle sebe a dívali se za ní.

* * *

Na hlavní ulici Viannosu, posledního města před babiččinou vesnicí, zacouvala Angie do těsného místa za červeným pickupem. Z korbičky otlučeného vozu na ni civěla koza a mečením dávala najevo svou nedůvěru vůči jejím parkovacím dovednostem. Angie přešla ulici a posadila se ke stolku na zahrádce kavárny, vděčná za chladivý stín rozložitého stromu. Spletité větve nad její hlavou přetékały prvními jarními lístky. Mezi větvemi se klikatil elektrický kabel se žárovkami tečkovanými mrtvými mouchami a pohupoval se v mírném větříku.

Pokud šlo o její další úkol, a sice najít si ubytování, Angie neočekávala potíže. Na internetu našla ve městě Viannos mnoho pokojů k pronájmu. Ale momentálně si potřebovala odpočinout u šálku kávy.

Přišel k ní číšník a všiml si jejího zkoumavého pohledu. „Je přes tisíc let starý, tenhle strom.“

„Páni, tolik?“ Angie položila dlaň na kmen a ucítila z jeho hrubé kůry teplo slunce. Opájela se atmosférou malého náměstí. Snad tu někdy odpočívala i Poppy, dotýkala se toho stromu a usmívala se do jeho větví.

Číšník ji vrátil zpátky do přítomnosti. „Dáte si něco k pití, dámo?“

Byla příliš unavená, než aby se snažila mluvit řecky. „Kávu, prosím.“

„Frappé, rozpustnou, řeckou kávu?“

„Frappé, děkuji.“ Ledová káva ji osvěží a doplní vyčerpané zásoby kofeinu.

„Odkud vy jste?“

Angie se poplácala po hrudi. „Anglie, Angličanka.“

„Á, já Manoli. Já mluvím dobře anglicky. Chcete něco, řeknete mi, dobře?“

Zatímco jí Manoli připravoval nápoj, Angie se kochala živým chaosem městečka a bavila se pomyšlením, že tato úzká silnička je zdejší hlavní komunikací. Viannos, ošumělý, chátrající, a přece malebný jako z pohlednice, ji okouzluje. Po obílené budově se plazil zimolez a zachycoval se na modrých okenicích. Vzduchem časného večera se linula pronikavá vůně jeho zvláštních pavoukovitých květů.

Přes silnici se pomalu, avšak vzpřímeně šouraly staré ženy hrdých tváří v černém vdovském smutku a zastavovaly dopravu. Občas musela jedna řada aut zabrzdit, aby po hlavní komunikaci poseté výmoly mohla projet ta protější. Místní penzisté se vítali s elánem blízkého přátelství. Všichni se usmívali – a všichni pokřikovali.

Manoli, rozložitý, opálený a pohledný muž se svůdnými očima, přinesl Angie frappé a bez pozvání se usadil k jejímu stolku. „Jak se jmenujete? Odkud jste v Anglii? Jste vdaná? Máte sestru? Proč jste tady, prázdniny?“

Angie odpovídala na otázky, jeho zájem ji bavil. „Ne, přijela jsem najít své prarodiče.“

„Vaši prarodiče, kdo je to?“ zajímal se Manoli.

Angie zaváhala, vzpomněla si na náhlou změnu atmosféry u benzinky. „Kondulakisovi, v Amirasu, to je nedaleko, že?“

Manoli trhl hlavou dozadu, jako by dostal políček. „Kondulakis? Vy jste vnučka Marie Kondulakisové?“ Oči se mu rozšířily.

Angie polkla. „Abych řekla pravdu, nevím ani, kde bydlí, a oni nevědí, že jsem tady. Znáte je? Vlastně bych tam možná ani...“ zakoktala se.

„Počkat.“ Manoli se nad ni naklonil. Položil jí svou velkou ruku na rameno, čímž ji přišpendlil ke křesílku, a druhou rukou vytáhl z kapsy džínsů mobilní telefon a začal palcem vytukávat číslo. Okamžik nato už halekal do telefonu a divoce gestikuloval volnou paží.

Angie napadlo, že by mohla utéct, ale zjistila, že někdo zaparkoval vedle jejího auta. Manoliho krétskému dialektu příliš nerozuměla, ale zachytila slova: „Říkám ti, že je tady, přímo přede mnou!“ Kynul k Angie otevřenou dlaní, jako by ji člověk na druhé straně hovoru mohl vidět. „Jsem si jistý, *malákas* – vnučka!“

Angie si nebyla jistá, co od té situace může čekat. Postavila obě chodidla pevně na zem a poposedla si ke kraji křesílka. Pak se zničehonic odnikud objevilo několik lidí a téměř obklopili její stolec. Dívala se z jednoho na druhého. Bezvýrazně její pohled opětovali.

Obrátil se na ni Manoli. „Jméno vaší matky?“

„Poppy,“ odpověděla. „Je to zdrobnělina od Calliope.“

Obrátil oči v sloup. „Jméno otce?“

„Yeorgo, ale zemřel,“ řekla.

Manoli na ni zamžoural. Nadechl se a pak pokračoval v konverzaci protkané tu a tam slovem *malákas* – běžným přídomkem, který znamenal něco jako blbec. Mluvil tak živě, že se po něm chodci ohlíželi. Další lidé se zastavovali a zírali na ně s nakloněnými hlavami.

Starý muž o holi zůstal stát uprostřed silnice. Probodával očima nejdříve Manoliho, potom Angie. Se zasyčením pneumatických brzd u něj zastavil nákladák. Doprava se zastavila. Všichni zírali na číšníka.

„Jedete do Amirasu dnes?“ zeptal se Manoli.

Angie se podívala na hodinky a zavrtěla hlavou. „Ne, až ráno.“

Po několika dalších slovech Manoli hovor ukončil. „Já telefonoval Demitrimu ze samoobsluhy v Amirasu. On patří do rodiny Kondulakis. Zítra vás vezme za vaší babičkou.“

„Děkuju, to je od vás laskavé,“ odvětila Angie.

Starý muž, který zastavil dopravu, se přišoural vedle ní. Zlostně na Angie civěl, ústa stažená do tenké čárky, oči tvrdé a přimhouřené. Čelist mu čněla dopředu z vrásčitého obličejce člověka, který viděl ze života jen to nejhorší. Po krátkém přemítání jeho pohled změkkl a ústa se uvolnila do úsměvu.

„Vítám vás tady,“ řekl a natáhl k ní ruku k potřesení. „Já jsem Thanassi Lambrakis.“

Angie měla pocit, že jí srdce vyskočilo až do hrdla. „Lambrakis... Já jsem taky Lambrakisová!“ zvolala. Něco takového nečekala. Patřil snad ten muž do rodiny jejího otce? Že by její výprava za ztracenými příbuznými měla tak snadné rozuzlení?

„Jistěže jste,“ ušklíbl se Manoli. „Lambrakis a Kondulakis jsou tady nejběžnější příjmení. Žijí nás tady stovky, a další tisíce po celém světě. Máme původ až v Byzanci.“ Zapíchl si palec do hrudi. „Já jsem Manoli Lambrakis. Manoli je od Emmanouil, to znamená Bůh. Lambrakis znamená světlo.“ Z jeho tváře vyzářovala hrdost, jako by příjmení Lambrakis bylo výlučně jeho.

„Světýlko,“ opravil ho starý pán. „Akis znamená malý.“

Manoli se ještě víc narovnal, vypjal hrud' a na důchodce se zamračil.

Obrátil se zpátky k Angie. „Tady u nás se příjmení píše první. Takže moje jméno v překladu znamená Světlo Boha.“ Zbožně rozpřáhl paže.

„Světýlko Boha,“ korigoval ho penzista.

„Jdi si radši sednout, staříku!“ okřikl ho Manoli.

Angie sotva ovládala své vzrušení. „Manoli, jsme příbuzní?“ vyhrkla.

Manoli si odfrkl a odvrátil hlavu, jako by ho představa příbuznosti s Angličankou znechutila. Odpověděl s úšklebkem: „Plátón řekl: Když půjdete dost daleko, zjistíte, že jsme všichni příbuzní.“

Angiina euforie rázem vyprchala. Jednoduché to rozhodně nebude.

Zato starý pán se zachechtal, přívětivě přikývl a posadil se k vedlejšímu stolku. Nákladák vykuckal černý dým a doprava na ulici se dala opět do pohybu.

Objevily se děti. Věšely se na opěradlo Angiiny židle, dotýkaly se jejich paží a hladily ji po dlouhých vlasech a mezitím spolu živě štěbetaly.

„Jděte, jděte,“ odháněl je hřbetem ruky Manoli. Otočil se na Angie. „To frappé ode mě, vy neplatíte, dobře? Cokoli potřebujete, řeknete mi,“ prohlásil, jako by se jeho nálada vmžiku obrátila o sto osmdesát stupňů. Předvedl své dlaně v gestu otevřenosti a potom na ni dramaticky mrkl.

Angie se potřebovala ubytovat. „Je tu nějaké turistické informační centrum?“

„Turistické informace, co chcete? Já jsem turistické informace. My nepotřebujeme centrum, my máme kafenion, řekněte mně.“

Zaváhala. Po tom nápadném mrknutí se cítila trochu ohroženě a nechtěla, aby tak nápomocný Manoli věděl, kde bude spát. „Je tu nějaký hotel?“

Manoli se zazubil a udeřil se do hrudi: „Á, já mám volný pokoj.“

A sakra.

„Velmi dobrý pokoj – speciální cena pro vás – tady nad mým kafenionem.“ Manoli se jí podíval na prsa a potom zpátky do očí. S vítězoslavným úsměvem ukázal k oprýskanému balkónu.

„Díky, Manoli, ale já potřebuju nějaké klidné místo dál od silnice.“

Jeho úsměv povadl a mladý muž s daleko menším nadšením odpověděl: „Dobře, má sestřenice má pokoje, velmi hezké, velmi klidné. Na kolik dní? Zavolám jí.“

* * *

Angie vyvlekla kufr do strmé boční uličky. Vybitený pokoj asi tři krát čtyři metry ukrýval novou dřevěnou postel, jednu skříň a maličkou moderní koupelnu, kterou musel určitě obkládat slepec. Angie našla jen jeden malý ručník, jeden věšák a žádné mýdlo, a tak zamkla dveře a vydala se hledat

nějaký obchod. Na zpáteční cestě zjistila, že jí kručí v břiše, a Manoliho kafenion jí připadl jako nejsnazší řešení.

„Vítejte zpátky, dámo. Pokoj dobrý, že ano? Co chcete?“ Manoli mžoural na papírovou tašku v její ruce. „Co vy kupovala?“

„Nic zajímavého, Manoli, ale mám hlad, dáte mi jídelní lístek?“

„Proč chcete jídelní lístek? Řekněte, na co máte chuť, já jsem jídelní lístek.“

„Musaka? Jehněčí kotleta? Sardinky?“

„Á, všechno je pryč, my máme pizzu, jakoukoli pizzu kromě čtyř ročních období, protože my tady máme jen tři,“ oznámil Manoli.

Angie pro jeho žertík neměla pochopení. „Co třeba řecký salát?“

„Ale jistě, řecký salát. Tohle je Řecko. Vždycky máme řecký salát! A já nemusím říkat, že *já* dělám nejlepší řecký salát na Krétě. Každý to ví.“

Angie se zasmála. „A sklenku suchého červeného, prosím.“

Zatímco jí Manoli připravoval večeři, přišla noc. Angie si prohlížela místní a zjistila, že mezi nimi vůbec nevypadá jako cizinka. Díky olivové pleti, hnědým očím a dlouhým tmavým vlasům by mohla snadno vystupovat jako Krétanka. Sice sotva dorazila, a přece už se v ní ozývala touha sem zapadnout.

V surovém světle žárovek zavěšených na starém stromě Angie přemýšlela o vesnici Amiras a o svých prarodičích. Potom si vzpomněla na svou matku a zadoufala, že dělá správnou věc. Kéž by byla lépe rozuměla tomu Manoliho telefonátu! Ale rodiče, rodina její matky, byli přece i *její* rodinou, měla právo se s nimi setkat, poznat je. Ale přes to všechno, přes její vnitřní povzbuzující projevy, na ni hluboko v mysli dotírala malá, bodavá jehlička úzkosti.

* * *

Na druhý den ráno se Angie dívala do zrcadla. Co si o ní pomyslí? První dojem je nejdůležitější. Povzdechla si a zrcadlo se zamlžilo.

Uklidni se, opakovala si. Jsou to příbuzní, proč se tím stresovat?

Oblékla si svoje nejlepší šaty a šperky a svázala si vlasy do culíku.

S pocitem hanby si uvědomila, že zapomněla přivést dárek, a rozhodla se koupit něco v místním obchodě. Nejdřív ale potřebovala kávu.

Posadila se do křesílka v kafenionu.

„Dámo, jedete navštívit svou *Yiayá*, ano?“ zářil na ni Manoli.

„Nejdříve kávu. Jsem nervózní, Manoli. Vypadám dobře?“ Cítila, jak má vlhkou kůži, srdce se jí třepotalo jako ptáček.

„Moc pěkně.“ Jeho škleb vypadal komicky.

Po ulici klusal hezký oslík. Bokem na něm seděl starý muž v zaprášených montérkách a černé kožené čapce, houpající se paty bubnovaly zvířeti do břicha. Z hromady úrody, kterou měl oslík přivázanou na zadku, se snášely k zemi kousky pícnin jako konfety.

Za mužem na zvířeti se plazil jasně žlutý cisternový vůz, hrající ve středomořském sluníčku všemi barvami. Monotónní klip-klap přerušovalo jen příležitostné zasyčení brzd. Angie si všimla, že řidič cisterny si za jízdy čte noviny. Zdejší lidi jsou tak bezstarostní, pomyslela si.

Její prarodiče budou určitě rádi, že ji po tolika letech uvidí. První krok k rodinnému shledání byl ale na ní. Nebylo to snadné a mrzelo ji, že matce ublížila. Ale doufala, že jednou jí Poppy za ten první krok poděkuje.

„Mám babičce koupit sušenky nebo čokoládu, Manoli?“

„Pch! Dejte něco, co zůstane, až odejdete. Vidíte tamhle květinářství? Mají nádherné citroníky. Citroníků není nikdy dost. Já udělám kávu, vy koupíte strom. Necháte ho tady a já vám ho dám do auta, až pojedete.“

Angie koupila strom, byl přes metr vysoký a nesl čtyři krásné citrony.

„Kolik vy zaplatila?“ zeptal se Manoli.

„Osm eur.“

„Zloději.“ Natáhl k ní roztažené prsty: „Tohle nejsou šaty, ve kterých se nakupuje.“ Potom utrl jeden citron a odnesl si ho do kuchyně.

* * *

Angie opustila Viannos s citroníkem opřeným o sedadlo spolujezdce. Kožovité tmavozelené listy pleskaly do okna hatchbacku a vyplňovaly jej citrusovou vůní. Vesnice Amiras se v podkovovitém tvaru vinula k horskému úbočí a shlížela na Libyjské moře.

Spatřila památník druhé světové války, jednoduchou skupinu lidí v nadživotní velikosti vytesanou z krémově zbarveného mramoru. Postavy lemovaly silnici klesající do vesnice. Angie napadlo, jestli ten památník vznikl až potom, co Poppy odešla. Zastavila auto a přes okno sochy vyfotila.

Dokud měla v ruce telefon, nalistovala si poslední snímek pořízený doma. Nickova spící tvář, klidná, bezesná, spokojená. Husté tmavé vlasy mu padaly do čela jako malému klukovi. Jeho spánkem uvolněná ústa Angie připomněla jeho široký srdečný úsměv a krásné rovné zuby.

Angie se moc ráda dívala, jak spí. Připadalo jí trochu divné fotografovat ho bez jeho vědomí, ale chtěla si něco z toho okamžiku – i s předcházejícím potěšením a tím všezahrnujícím pocitem štěstí – vzít s sebou na Krétu.

Milovali se, *skutečně* milovali. V pokoji plném mihotavého světla svíček. V pozadí hrál Puccini, na ledu čekalo šampaňské a na nočním stolku plněné belgické pralinky.

Snad proto, že se chystali na týden rozloučit – poprvé za tři roky svého soužití –, byli si najednou bližší než kdy dřív. Narostla mezi nimi prudká vášně, a přece naplněná něžností. Bylo to něco nového, něco, co nemělo nic společného s jejich obvyklým nespoutaným sexem: hlučným, atletickým a udýchaně požitkářským.

Natáhli se na pohovku, před sebe si položili jídlo donesené z řecké restaurace a pustili si svůj oblíbený starý film. Zatímco jeden druhého krmili nadívanými vinnými listy a malými kousky jehněčího, zpívali si nahlas „As Time Goes By“ a „It Had to Be You“. Nick imitoval Humphreyho Bogarta se slovy „Play it again, Sam“. Ona se snažila třepetat řasami a vypadat smutně, ale nakonec se rozesmála.

Mumlali si slova, která znamenala všechno a zároveň nic; nahodilé repliky z filmů, úryvky, smyslné sliby i společné sny.

Smáli se spolu, dotýkali se a často se líbali. Když se přiblížila noc, jejich doteky začaly být naléhavější, probouzely v nich hlubší touhu být si ještě blíž, nazí a sevření v náruči toho druhého.

Nakonec, když ložnici zaplnila árie z *Madam Butterfly*, se Angie k Nickovi přitiskla a v jediném okamžiku v ní roztála a zároveň explodovala bláznivá

emocionální horská dráha. Celým tělem jí pulzovaly lechtivé vlny vášně. Každé nervové zakončení jí hořelo. Rozostřil se jí zrak, těžce oddechovala, pohlcená zdrcující rozkoší tak intenzivní, že vykřikla jeho jméno. Znovu a znovu se téměř vynořovala nad hladinu a potom znovu utápěla v bolestně sladké euforii, až zůstala ochablá a vyčerpaná ležet na vlhkém prostěradle.

Po milování se rozplakala, aniž by byla schopná vysvětlit proč. Přitiskl si ji k hrudi a hladil ji po dlouhých tmavých vlasech, dokud jí slzy nedošly.

* * *

Angie se zaklonila do opěradla, zavřela oči a nechala přes sebe přelít tu silnou vlnu emocí. Vzpomínala na jeho poslední slova před polibkem na rozloučenou na letišti.

„Miluju tě, Angie Lambrakisová. Budeš mi chybět,“ řekl. „Musíš mi volat *aspoň* desetkrát denně.“

Angie si povzdechla, upustila telefon na sedadlo spolujezdce a vrátila se ke své současné misi.

Kaplička vedle válečného památníku působila moderně a nově. Otevřenými dveřmi viděla stovky vyleštěných zlatých lampiček visících ze stropu. Udělala další snímek, přemýšlejíc o významu tolika světýlek. Dobrá otázka, kdyby snad konverzace s babičkou uvízla na mrtvém bodě.

Angie si uvědomila, že svůj cíl odkládá. Její plán zjistit, co matku tak rozrušuje všechny ty roky, byl jen polovinou pravdy. Doufala zároveň, že se dozví něco o svém otci Yeorgovi. Poppy jí řekla, že ho zabili. Že umřel v armádě dříve, než se narodila. Muselo toho být víc, ale její matka o něm nikdy nechtěla mluvit.

Angie se potřebovala nějak spojit se svým tátou. Copak to pro Poppy bylo tak těžké pochopit? Chtěla vidět místo, kde se narodil, zjistit, jestli jsou ještě naživu jeho sourozenci. A dozvědět se také něco o Poppyině krétském životě a rodině. Pátrala po svých kořenech a věděla, že nemůže být úplně šťastná, že nemůže zahájit novou fázi svého života, dokud jí nenajde.

Nedaleko zastavil autobus a vyhrnuli se z něj turisté s vytasenými telefony s fotoaparáty. Angie zařadila rychlost a rozjela se dolů do vesnice Amiras.

Kolem centrálního náměstíčka se tísnila pekárna, kafenion, samoobsluha a pošta. Zaparkovala proti obchodu. Muži vyesdávající před sousedním kafenionem natahovali krky a civěli na ni.

„*Yia sas!*“ zavolala Angie, protože věděla, že cizinec by měl pozdravit jako první. Muži se zazubili a odpověděli.

Potom vklouzla do spoře osvětleného obchodu, na chvíli oslepená předchozím jasným slunečním světlem. Pohledný podsaditý čtyřicátník za pultem k ní zvedl pohled od basketbalového zápasu v televizi. Típl cigaretu v plném popelníku a vstal.

„Angelika? Já jsem Demitri, vítám vás.“ Potřásl Angie rukou, usmíval se opatrně, oči měl zvědavé. „Vaše babička už na vás čeká.“

„Děkuji vám, Demitri. Přivezla jsem jí citroník. Je v autě.“ Trochu se zarděla, přála si, aby byla koupila i něco k snědku nebo pěkný kousek broušeného skla. Starší lidi přece rádi dostávají suvenýry. Slyšela, že jsou Krétané nesmírně velkorysí lidé. Teď bude vypadat jako lakomec a skrblík. Uvědomila si, jak moc si přeje, aby se jim líbila. Hleděla do Demitriho tváře téměř přemožená touhou se hned setkat se svou rodinou a být jí přijata.

„Citroník?“ Jeho úsměv se ještě rozšířil. „To se bude Marii líbit. Nechte auto otevřené, někdo ho tam donese.“

Ani on se neobtěžoval samoobsluhu zamykat. Ušli asi padesát metrů po úzké ulici a u řádky zelených popelnic zatočili doleva. V odpadcích se přehrabovaly vychrtlé dlouhonohé kočky se špinavými čumáky. Zíraly na ni skelnýma očima, ocasy zdvižené, jen jejich špičky se pohybovaly. Angie stoupala za Demitrim po nerovných cementových schodech obklopených stromy, jejichž koruny se nahoře setkávaly.

Vzduch ve stínu chladil. Angie se v myšlenkách vrátila ke své matce. Tak tady Poppy vyrůstala, tady si hrála jako holčička, tady chodila se svým otcem. Co její matku donutilo opustit Krétu? Proč o Angiině otci ani své vlasti nikdy

nemluvila? Zmatená náhlou melancholií a hrůzou ze setkání se svou babičkou čelila Angie nadcházejícímu setkání se strachem.

Začala hledat nějakou výmluvu, aby se mohla otočit, bála se, že v rodinném rozkolu bylo něco víc než jen obyčejná hádka. Co když se setká s nějakou hlubokou nenávisť? A jak to, že ji to nenapadlo dřív? Vždyť její babička může být vyšinutá, vzteklá nebo násilná osoba, která po shledání touží stejně málo jako Poppy.

Nebyl to snad důvod, proč Poppy proti její návštěvě tak vehementně protestovala? I přes chladivý stín Angie na čele vyskákal pot.

Nadskočila, když jí přes cestu přeběhla rezavě zbarvená slepice. Nohy měla najednou jako z olova, tělo se šinulo dopředu zdráhavě. Na vrcholku schodiště je opět zalil sluneční jas. Po krátké procházce se ocitli před domkem s červenou střechou. Zahrada přetékala květinami. Bujaré trsy červené, růžové a fialové bojovaly o prostor, rostliny rašily z roztodivné směsice kbelíků a konví.

Dva pokroucené olivovníky vrhaly na zahrádku kropenatý stín. V rohu pozemku stála nabílená kamenná pec. Na dlouhých zatlučených hřebících visely sekera, kosa a motyka. Proužky blýskavé oceli na vrcholu věkem zčernalých čepelí naznačovaly, že nářadí je čerstvě nabroušené. Z podsadité větve jednoho olivovníku visel nehybně jako mrtvola řetěz zakončený párem těžkých řeznických háků. Za stromy se vyjímал obdélník čerstvě zrypané červené půdy posetý úhlednými řádky mladé zeleniny.

Demitri si povšiml její zadýchané nemluvnosti a zeptal se: „Jste v pořádku, Angeliko?“ Jeho samotného, kuřáka zatíženého nadváhou, výstup na schodiště nijak nepoznamenal.

„Dejte mi jen chvíličku. Budu v pořádku.“ Naplnila si plíce vzduchem a pozvolna vydechla.

„Jen klid, to je tou výškou,“ řekl Demitri. Kývl k domu: „To stavení je staré dvě stě let, a stromy ještě třikrát starší.“ Nato roztáhl pestrobarevný páskový závěs a zahalekal: „*Yíayá!*“

Angie si položila dlaň na prsa a ucítila, jak jí tluče srdce. Tak teď se setká se svou babičkou. Za nízkým vchodem domu vedly dva kamenné schody dolů

mezi stěny široké nejmíň půl metru. Angie vešla do chladného nabíleného obývacího pokoje s prostým nábytkem. Na nejdelší stěně visela křiklavá ikona svatého Jiří – drakobijce –, nad kulatým dřevěným stolem spočívala předělaná měděná plynová lampa. Z pohovky na ni ostřížím zrakem hleděla autoritativní žena.

Kapitola 3

ANGIINA BABIČKA MARIA MĚLA NA SOBĚ vybledlé modré šaty a přes bílé vlasy sepraný květinový šátek. V šerém pokoji působila stará paní zvláště křehkým dojmem, téměř přízračně, jako vidina, co se člověku zjeví ve snu.

„Dobrý den, *Yiayá*.“ Angie se nejistě usmála. „Jak se ti daří?“

Stará žena upírala na Angie přimhouřené oči. Její pronikavý pohled bloudil po její tváři a bedlivě vnímal každý detail. Zamračil se na její ruce, dlouze si prohlédl její nohy a potom se vrátil k jejím očím.

Angie sotva dýchala a kousala se do rtu. Po zádech se jí skutálel korálek potu.

Po chvíli z Marie napětí opadlo a zajiskřilo jí v očích. Poplácala na místo vedle sebe. Když se Angie posadila, Maria vzala její bradu do dlaní, znovu si ji pozorně prohlédla a přitiskla jí na tvář chvějící se ruku.

„Ach, Poppy... tvoje překrásné děťátko si mě po všech těch letech našlo,“ zašeptala Maria. „Je to zázrak. Čekám na to už tak dlouho.“ Oči staré ženy se zalily slzami.

Angie těžko ovládala své vzrušení. Potom se k jejímu zděšení z babiččinych očí rozlily slzy. Vytáhla z kabelky balíček kapesníků a něžně staré paní osušila tváře. Měla strach, že její babička na takový příval emocí není dost silná. Navzdory slzám však Maria působila upřímně šťastně, že Angie vidí.

„Prosím, prosím, neplakej, *Yiayá*,“ naléhala Angie. „Nechtěla jsem tě rozrušit.“

I přes vysoký věk vystupovaly z Mariiny vráskami zbrázděné tváře vysoké lícní kosti a vyzářovala z ní klasická krása jejího mládí. Popotáhla a přikývla, vzala si od Angie kapesník a potukala si jím nos.

„Ahoj Angeliko,“ řekla nakonec slabým, ale jasným hlasem. Přitáhla si Angie k sobě a políbila ji na tváře a čelo. Potom ji však znovu přemohly emoce.

„Ach, moje drahé dítě...“ zamumlala, zavrtěla hlavou a na tváře jí dopadly další slzy. „Jak moc jsi mi ta dlouhá léta chyběla.“

Teď mluví o Poppy, pomyslela si Angie, ovinula kolem své křehké babičky paže a nechala Marii plakat na svém rameni. Cítila, jak v ní pulzují mohutné vlny úlevy a lásky, a jak tak svírala starou paní v náručí, ucítila, že musí i ona sama zadržovat slzy.

Než dostaly příležitost si popovídat, dorazili sousedi. Angie osušila babiččinu tvář a potom i svou. Držely se za ruce a usmívaly se na sebe, zatímco se pokoj plnil místními ženami. Angie cítila, že všechny otázky, které na babičku má, počkají, a že hluboko v nitru přímo překypuje láskou k ženě, s níž se seznámila před deseti minutami.

„*Yia sas!*“ „Vítej, vítej!“ volaly na ni místní ženy. Některé hrdě hlásaly, že hovoří anglicky, a byly nedočkavé si svou dovednost procvičit, jiné byly plašší a jen se usmívaly. Nikdo nepřišel s prázdnýma rukama. Kolem stěn se střádaly nákupní tašky nacpané až po vytahané uši místním ovocem a zeleninou. Kulatý stůl pokryly talíře se sušenkami, kandovanou citrusovou kůrou a olivami, které si měla Angie odvézt do Anglie. Vesničané se širokými úsměvy a zvědavýma očima neměli zřejmě potuchy o maximální dovolené hmotnosti zavazadel v letadle.

Uplynuly dvě hodiny, než se Angie ocitla s babičkou konečně sama.

Maria si ji chvíli vážně prohlížela, potom její rysy opět změkčil láskyplný výraz. „Jsi podobná svému otci,“ řekla a třesoucí se dlaní přejela Angie po tváři. „Kolikrát jsem se už modlila, abych se jednoho dne mohla dotknout tváře své vnučky.“

Angie se usmála, zoufale toužila dozvědět se o svém otci.

„Jak se daří Poppy?“ zeptala se Maria.

Angie zaklonila hlavu a usmála se. „Mám velké štěstí. Nemohla bych si přát lepší matku. Tvrdě pracovala, aby mi umožnila vystudovat univerzitu, obětovala mi vážně hrozně moc. A nejen to, poslední dobou se z nás staly spíš dobré přítelkyně. Můžeme si říct skoro všechno.“ Angie se znovu hrdě usmála. „Před třemi lety jsem se přestěhovala ke svému partnerovi Nickovi, ale jezdím domů pravidelně a často u mamky přespávám. Je úžasná... dělá báječnou nedělní pečínku a vždycky pro mě upeče nějakou specialitu.“

Maria jen zářila.

„Brzy se budu vdávat,“ pokračovala Angie. „To je moje velká novina, ale mamka je z té svatby nějak rozčílená. Mého snoubence Nicka zbožňuje; říká mu „můj skvělý řecký chlapec.“ Objala si tělo pažemi. „A on je úžasný. Laskavý, hezký, pracovitý, všechno, co bych si kdy mohla přát. Nemůžu se dočkat, až tě s ním seznámím.“

„Takže Poppy souhlasila?“

Angie přikývla. „Pozdravuje tě,“ zalhala.

Maria zúžila oči.

Angie provinile odvrátila pohled.

Rozhlédla se po darech, které zaplňovaly půl místnosti, a pokusila se změnit téma. „Tohle s sebou do Anglie nikdy nemůžu odvézt, *Yiayá*.“

Maria se však nenechala rozptýlit. „Co jsi to vyprávěla o Poppy?“

Angie to zkusila jinak. „Ráda bych si nechala vyrobit rodokmen a možná taky napsala něco o historii svých předků. Nick a já chceme mít rodinu, *Yiayá*, to je jeden z důvodů, proč se budeme brát. Je mi sedmatřicet, takže...“ Pokrčila rameny. Maria přikývla. Angie pokračovala: „Je důležité, aby děti znaly své kořeny, nemyslíš?“ Slabá výmluva, proč se začít štourat v rodinné minulosti – neprokoukne ji babička?

„Co na ten tvůj nápad s rodokmenem říkála Poppy?“ trvala si na svém Maria.

Je tvrdohlavá, pomyslela si Angie, stejně jako já. „Abych byla upřímná, moc se jí nechce mi s ním pomáhat.“ Povzdychla si a podívala se babičce do očí. „Vlastně o tom odmítá vůbec diskutovat.“ Pravda jí začala vhnět horko do tváří.

Maria přikývla. „To je pochopitelné.“ Vytáhla zpod stolu velkou tašku s háčkováním. Navzdory chabému zraku a pokrouceným prstům začala metodicky pracovat malým háčkem na jemné krajce.

„To je krásné, *Yiayá*,“ ukázala Angie na filigránskou práci. „Co to bude?“

„Je to poslední část tvého věna, Angeliko. Ubrus. Kéž mi Bůh dopřeje čas ho dokončit.“

„Moje věno? Ale jak jsi věděla, že se budu vdávat?“

Maria jako by se trošku scvrkla, její oči zabloudily k ikoně svatého Jiří. Sklonila hlavu, a zatímco mluvila, pokračovala v háčkování. „Samozřejmě musíš mít vlastní svatební výbavu, Angeliko, ale já bohužel nevím, co ti vyrobila moje dcera.“

Ta slova zněla vynuceně a Angie v jejím hlase uslyšela bolest.

„Maminka chtěla jet se mnou, ale má chřipku, *Yíayá*. Snad příště.“

Maria zvedla zrak. Prokoukla další lež. Angie se rozhořely tváře a odvrátila pohled.

Yíayá k ní natáhla paži a poplácala ji po stehně. „Žádný strach; není to tvoje vina.“ Chvilí seděla jen se svými myšlenkami, strnule, potom sevřela ústa a zavrtěla hlavou.

Angie se znovu neubránila údivu nad tím, co vyhloubilo tak strašnou propast mezi její matkou a babičkou. „Omlouvám se,“ hlesla.

„To není třeba. Já vím, že to myslíš dobře,“ pokrčila rameny Maria.

„Byla to ode mě chyba, že jsem sem přijela, *Yíayá*?“ Angie pátrala v babiččině tváři a pokračovala: „Už jsem tě chtěla navštívit mockrát, ale mámu to vždycky hrozně rozrušilo. Nerada to říkám, ale ošklivě jsme se kvůli tomu pohádaly.“

„Já jsem čekala, Angeliko, *doufala*, že mě jednoho dne navštívíš. A tvoje matka, co ti řekla? Nemusíš mě šetřit, Angeliko. Potřebuju slyšet všechno.“ Maria si pohladila jizvy na ruce.

Angie zaváhala, ale pak si pomyslela, že pokud chce, aby k ní byla babička zcela upřímná a pověděla jí všechno, musí jí sama povědět pravdu.

„Já a Nick máme malý byt ve městě. Je nádherný. A Nick je taky úžasný.“

Angie na chvilku zavřela oči a zavzpomínala, jak Nicka poprvé potkala. Vešel do její kanceláře elegantně oblečený, s nataženou paží, a nachtal ji, jak se cpe sendvičem a hraje Candy Crush na počítači.

„Ahoj, já jsem Nick, nový šéf oddělení,“ oznámil jí s jiskřičkami v očích.

„Ááá, promiňte, mám pauzu,“ odpověděla s pusou plnou majonézy. Drobečky, které si smetla z prsou, zapadly do klávesnice. On se na ni díval, usmíval se od ucha k uchu, jak to dělával často, zářivé oči a tvář plnou pobavení. Angie ucítila ve tvářích horko. A to o sobě dobře věděla, že zčervená málokdy.

Na první poradě hned další den si zapisovala poznámky, ale ruka jí jela na autopilota. Naopak srdce dělalo přemety, kdykoliv se podíval jejím směrem.

Pohladila zásrubní prstýnek a pověděla babičce: „Žijeme spolu tři roky, Yiayá. A miluju ho k zbláznění.“

Maria ji znovu poplácala po stehně. „To vidím.“

„Nick je taky redaktor na volné noze, takže někdy pracuje z domova. Snaží se ušetřit na naši svatbu a domek, o kterém sníme. To je pak lepší, když nejsem doma, abych ho nerušila, a tak si většinou vyjdu někam s kamarády nebo jedu za mamkou. Já a Nick jsme zaměstnaní u stejné firmy, takže jsme spolu prakticky celý den.“ Vtom se zarazila a poklesla jí ramena, protože si vzpomněla, že je vlastně bez práce. „Až na to, že mě propustili pro nadbytečnost, takže teď je všechno jinak. Ještě jsem neměla čas se zorientovat. Ale doufám, že brzy najdu práci v nějakém jiném nakladatelství,“ dodala honem s jistotou, kterou ve skutečnosti necítila. „U mamky mi bylo vždycky dobře, jenže poslední dobou...“ Angie si hrála se spodním rtem a přemýšlela, jak to formulovat. „Poslední dobou to moc dobré není.“

„Pověz mi o tom,“ vyzvala ji Maria a pohodlně se opřela. „Co přesně ty potíže odstartovalo?“

Angie vzpomínala na dobu před tím, než ji propustili, kdy se všechno zdálo dokonalé. Potom přijela k mámě domů a začala hledat svůj rodný list. Opravdové problémy začaly přesně ono odpoledne.

Kapitola 4

Londýn, o týden dříve

Angie se na špičkách tiskla k zrcadlu na skříní a snažila se dosáhnout na kartonovou krabici. Pak ji pevně sevřela a zatáhla. Na hlavu se jí snesla lavina prachu. Kýchla, praštila se do hlavy o sklo a spadla dozadu na paty.

Rozzlobeně to zkusila znovu. Jakmile se těžiště krabice naklonilo za bod, ze kterého už nebylo návratu, její obsah se svezl k jedné straně a Angie ji nedokázala udržet. Karton se rozlepil a Angie přistála na hlavě celoživotní dávka dokumentů.

Na podlahu se rozsypaly záruční listy, návody k použití a papíry popsané řecky, které patřily Poppy. Angie si všimla žádosti o cestovní pas. Copak nepotřebovala rodný list, když poprvé žádala o pas? Její povzdech rozvřil směrem k oknu další zrnka prachu, v tu chvíli si vzpomněla, že ten papír tehdy jen podepsala. O zbytek se postarala její matka.

Potom na dně krabice objevila starou obálku formátu A4. Jestli je v ní ten zpropadený rodný list, může konečně vyplnit formulář povolení k uzavření sňatku.

V obálce Angie nalezla lety slisovaný svazek dopisů svázaných stužkou. Ten první byl datovaný rokem jejího narození, ten poslední byl z nedávné doby. Mžourala na ně, zvědavě a potom i rozechvěle. Třeba byly od jejího otce! Ale ne, ten přece zemřel ještě před tím, než se narodila. Angie po něm neměla nic, ani fotografii. Listy s vybledlým řeckým rukopisem byly takřka nerozluštitelné, ale všechny nesly stejný podpis: *S láskou a polibky, Stavro*. Zklamaneč začala dumat o tom, kdo ten Stavro může být.

„Angeliko, co se tady proboha děje? Večere je hotová,“ křikla na ni do schodů Poppy.

Angie nechala dopisy vklouznout zpátky do obálky a tu položila na postel k dalším dokumentům s úctou k matčinu soukromí.